

April nieuwsbrief

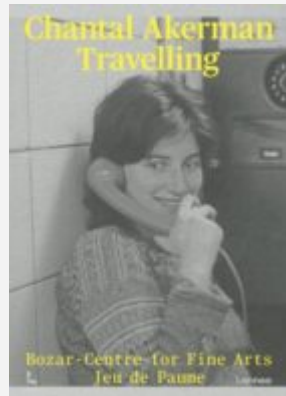
Beste leensters, leners en andere belangstellenden,

In de week na het rondsturen van de vorige nieuwsbrief kregen we een tweetal 'interview'-verzoeken binnen in het kader van Internationale Vrouwendag. Om er iets op 8 maart over te kunnen schrijven, wilden zowel 'In de buurt-Utrecht' als studenten van de School voor journalistiek iets meer weten over de Utrechtse vrouwenbibliotheek. Ze hadden vragen als: Wat is de Vrouwenbieb precies? Waarom heeft Utrecht een Vrouwenbieb? Voor wie is de Vrouwenbieb bedoeld? Wat is de geschiedenis van de Vrouwenbieb? Heeft de Vrouwenbieb in Utrecht nog bestaansrecht in 2024?

Een artikel is nog in de maak, het andere hebben we ook op onze eigen website geplaatst:

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2024/03/09/37064/> en <https://indebuurt.nl/utrecht/genieten-van/mysteries/mysterie-opgelost-daarom-heeft-utrecht-een-vrouwenbibliotheek~403920/>

* **Chantal Anne Akerman** was een Belgisch filmregisseuse, actrice, auteur, producente en componiste. Ze woonde in Parijs, maar werd geboren in Brussel, in een Joods-Pools gezin van Holocaust-overlevers. Chantal Akerman was een van de meest onbevreesde filmmakers van haar generatie. In haar werk vervagen de grenzen van tijd en ruimte, van film en kunst. Haar werk was van grote invloed op feministische filmmakers en de avant-garde cinema in het algemeen. Ze is grotendeels onbekend gebleven bij het grote publiek, maar wordt vereerd door cinefielen, beeldend kunstenaars en filmmakers. Haar bekendste film, *Jeanne Dielman, 23 quai du Commerce, 1080 Bruxelles*, maakte ze toen ze 25 was, en was gebaseerd op haar nauwkeurige waarneming van de handelingen en gebaren van haar moeder bij alledaags huishoudelijk werk. In 2022 werd de film door het British Film Institute gekozen tot beste film aller tijden. Het maakt

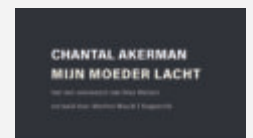
de impact van haar filmwerk op de internationale cinema heel duidelijk. Dit jaar brengen het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel, Bozar (t/m 21 juli) en Jeu de Paume in Parijs (najaar) hulde aan Chantal Akerman met de eerste grote overzichtstentoonstelling over de Brusselse artieste,

Chantal Akerman. Travelling. In de catalogus bij de tentoonstelling komen mensen aan het woord die het dichtste bij Akerman stonden en unieke inzichten kunnen bieden: de mensen die met haar samenwerkten of zich door haar lieten inspireren.

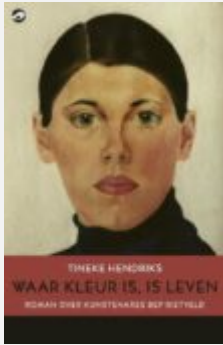
Eveneens t/m 21 juli brengt CINEMATEK, het Koninklijk Belgisch Filmarchief in Brussel, een volledige retrospectief van haar films met daarnaast een selectie films die voor haar belangrijk waren.

*Chantal Akerman schreef ook, o.a. **Mijn moeder licht**. In 2013 werd haar moeder ziek. Ze vloog terug van New York naar Brussel om voor haar te zorgen, en ondertussen schreef ze: over haar jeugd, de ontsnapping van haar moeder uit Auschwitz waar ze niet over sprak, de moeilijkheid om van haar vriendin C. te houden, haar angst voor wat ze zou doen wanneer haar moeder zou overlijden. Tussen deze ontroerende en ontluikende fragmenten over haar leven plaatste ze 'stills' uit haar films. *Mijn moeder licht* is zowel een samenvatting van de thema's waar Chantal zich gedurende haar hele leven mee bezighield, als een versie van de eenvoudigste en meest gecompliceerde liefdesrelatie van allemaal: die tussen een moeder en een dochter. "Er is geen uitweg, niet voor Akerman en niet voor de lezer. Dat maakt het een huiveringwekkend goed boek.", schreef Dieuwertje Mertens erover in Het Parool.

"Chantal Akerman verliet het leven een jaar na de dood van haar moeder." Uit het artikel: <https://www.antwerpenleest.be/leestips/mijn-moeder-lacht-mensen-zijn-niet-vrij>

Onlangs uitgebrachte titels

- *Bep (Elisabeth) Rietveld* was de oudste dochter van ontwerper en architect Gerrit Rietveld. Haar relatie met hem was ingewikkeld: de jonge Bep is dol op haar vader, maar dat verandert als hij zijn gezin in de steek laat. Bep is razend op haar vader en jaloers op zijn vriendin, Truus Schröder. Bep wil schilder worden maar haar vader vindt dat de schilderkunst sinds Mondriaan dood is. Kunstenaar Charley Toorop is het niet met hem eens en geeft Bep schilderles, totdat deze zich in een onbezonnen huwelijk stort en na een scheiding in een tweede huwelijk vlucht, dit keer in Indië. Als de oorlog uitbreekt, belandt Bep met haar drie kinderen in een Japans interneringskamp. Daar tekent ze portretten van medegevangenen in ruil voor voedsel. Na de oorlog vindt ze rust in een derde huwelijk en bij haar zes kinderen. Ze ontwikkelt zich tot portretschilder maar de

gecompliceerde band met haar vader blijft haar parten spelen. schreef een sfeervolle roman over het bijzondere leven van deze opmerkelijke kunstenares, **Waar kleur is, is leven**. Op 10 april gaat Liliane Waanders in gesprek met Tineke Hendriks over haar roman tijdens Bazarow.LIVE in bibliotheek Neude. En aanvullend: aan de hand van de portretten, die Bep Rietveld maakte in de Japanse interneringskampen, is *Erika Prins* op zoek gegaan naar de families achter deze portretten en hun verhalen. Ze heeft ze opgetekend in **Het Indische licht** dat ook onlangs is verschenen.

- *Sarah Neutkens'* romandebut *Een blote man beminnen* (2022) paste in geen enkel vakje, en dat doet de nieuwste roman van deze schrijfster, die ook componiste, kunstenares en model is, evenmin. Op het eerste gezicht gaat **Toneelspelen** over een jonge vrouw Sarah die een getrouwde man ontmoet, met hem een relatie aanknoopt die gedoemd is te mislukken, wat inderdaad ook gebeurt. Wat ze al onderzocht in haar debuut -hoe om te gaan met verloren liefde- legt ze ook nu weer onder de loep. De vorm nu is echter heel anders en vraagt veel aandacht. Sarah ontmoet de naamloze man bij een toneelvoorstelling genaamd *Dingen die je niet kan repareren*. Dat stuk schreef Sarah Neutkens eerst en de zeven scènes ervan zijn verdeeld over het boek, waardoor ze als het ware in gesprek gaan met de andere tekst. Het is een tamelijk abstracte voorstelling waarin een man en een vrouw hun relatie tegen het licht houden. Daarbij ligt de vrouw gedurende het hele stuk bovenop de man. De lopende tekst van *Toneelspelen* is verdeeld in akten, die gaan van akte 1 tot 7 en vervolgens weer terug

tot 1, niet voor niets spiegelbeeldig. Spiegels, fotografie, zien en gezien worden, daar staat dit boek vol mee. (bron: Trouw)

- In **Van ver gekomen** probeert haar complexe relatie met haar moeder en haar oudste zus, die onlangs kort na elkaar zijn overleden, te ontrafelen. Hoe bepalend ook, die relatie heeft haar niet verhinderd om met vallen en opstaan haar eigen weg te banen, en nieuwe banden te smeden, onder andere met 'vervangzussen', zoals documentairemaakster Heddy Honigmann met wie ze bevriend was en in wie ze veel van zichzelf herkent. Geleidelijk aan heeft ze haar angst voor mensen leren overwinnen. Sinds drie jaar woont ze opnieuw de mis bij. Het was alsof iemand - God? - langdurig op haar schouder tikte. Ze mepte de hand weg. Jarenlang stond ze niet bepaald op goede voet met religie en in haar romans, essays en uitspraken schuwde ze (seksuele) taboes niet. Uiteindelijk gaf ze zich gewonnen en stond zichzelf toe de verbondenheid met God te voelen. Maar wat bewoog haar als weldenkend, intellectueel en kritisch schrijfster om terug te keren bij het geloof? Dat vraagt Kristien Hemmerechts zichzelf ook af.

- **Moederland** is de debuutroman van de Curaçaos-Nederlandse schrijfster en tv-maakster *Milouska Meulens*. Daarin belandt Milouska in een depressie als eerst haar vader overlijdt, dan haar tweede huwelijk strandt en vervolgens raakt ze ook haar baan kwijt. Als de pandemie 'toeslaat', kan ze niet meer. Ze besluit haar kinderen bij hun vader te laten en naar haar moeder te gaan. Daar mag ze schuilen. Haar moeder draagt een onbarmhartig verleden met zich mee en leerde haar om zich groot te houden. En haar moeder bleef toen haar vader het gezin in de steek liet en terugging naar Curaçao. Milouska moet in deze donkere periode van haar leven op zoek naar wie ze echt is en waar ze thuis is: vaderland of moederland? Die vraag kan ze alleen beantwoorden als ze weet waar ze vandaan komt, waar haar moeder en vader vandaan komen, als ze stopt met vluchten en eindelijk de façade afbreekt. Met de antwoorden begint het herstel.

- De Amerikaanse pionier van de moderne dans Isadora Duncan tart de normen en wetten van haar tijd, zowel in haar persoonlijke leven als in haar kunst. Voor het eerst in de geschiedenis danst ze op blote voeten en in losse gewaden, geïnspireerd op de bewegingen van de natuur. Wanneer ze zwanger raakt van een gehuwde man, trekt ze zich in 1906 enkele maanden terug in een villa in de duinen van Noordwijk aan Zee. Hopelijk ongezien door de paparazzi wil ze hier in Nederland haar eerste kind krijgen. Als ongetrouwde vrouw zet Isadora alles op het spel. Dat doet ze welbewust. Ze vindt dat een vrouw kinderen moet kunnen krijgen zoals zij dat wenst en ze kiest uit volle overtuiging voor de Britse toneelvernieuwer Edward Gordon Craig. Ze is vrij, maar raakt toch verstrikt in haar obsessie voor deze man. schreef een roman over haar, **Alles wat beweegt**.

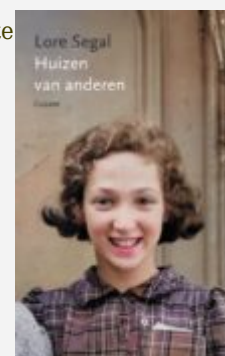

Vertaalde romans

- Jenny Erpenbeck is geboren in Oost-Berlijn. Haar vader was filosoof en schrijver, haar moeder vertaalster. Na een studie theaterwetenschap en muziektheaterregie ging ze werken als operaregisseur. Ze begon met het schrijven van toneelstukken en in 1999 verscheen haar eerste roman *Het verhaal van het oude kind*. Inmiddels geldt ze als een van de belangrijkste hedendaagse Duitse auteurs, maar is ze bij ons toch weinig bekend. Andere romans van haar zijn *Een handvol sneeuw*, *Huishouden*, *Gaan ging gegaan*. Haar nieuwste roman **Kairos** speelt zich af in haar geboortestad, in 1986. Katharina en Hans ontmoeten elkaar toevallig in de bus en even later vallen ze als een blok voor elkaar. Zij is een studente van 19, hij is 34 jaar ouder, getrouwd en een succesvol schrijver en radiomaker. De twee beleven een 'allesverzengende' liefde, die echter verre van gelijkwaardig is. De oudere Hans leert Katharina over het leven, maar als zij haar eigen weg begint te gaan, ontwikkelt hij een agressie jegens haar, die sadistische en paranoïde trekken vertoont. En ondertussen voltrekt zich een ingrijpende maatschappelijke en politieke omwenteling.

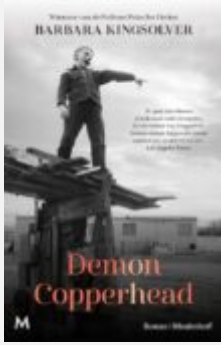
- "In december 1938 werd de tienjarige vanuit Wenen met honderden Joodse lotgenootjes op het eerste Kindertransport naar Engeland vervoerd. In haar nu vertaalde romandebuut uit 1964 beschrijft ze hoe ze zeven jaar doorbracht in **Huizen van anderen** (Cossee). Hoe ze werd opgevangen door een reeks zéér uiteenlopende pleeggezinnen. En hoe ze haar ouders middels brieven eveneens in veilige Britse haven wist te krijgen, waar haar vader, van topaccountant tot tuinman gedegradeerd, spoedig stierf. Een indringend, verrassend geestig relaas, ook door de nadruk op het soort details dat een scherpkijskend kind bezighoudt. Dat meegesmokkelde worst die in de trein tot haar gène een intense rottingsgeur verspreidt, bijvoorbeeld. Commentaar van een reisgenote: 'En hij is niet eens koosjer.'" (VPRO)

- Volgens de mythe is Baba Jaga een oude heks die kinderen kidnap en in een hutje woont dat op kippenpoten staat. Maar wat heeft zij te maken met de reis die de schrijfster maakt naar de Bulgaarse stad Varna, waar haar moeder vandaan komt? Of met een drietal oudere vrouwen die een week doorbrengen in een Tsjechisch kuuroord? Veel meer dan wij denken, zo blijkt in het laatste deel van **Baba Jaga legde een ei**. *Dubravka Ugrešić* verbindt de verschillende verhaallijnen in een eigen kijk op een eeuwenoude mythe, een bezwerend en magisch boek over ouder worden en de kracht van verhalen.

- J.M. Coetzee schreef over **Een klein detail** van : "Adania Shibli neemt een gok door onze toegang tot de belangrijkste gebeurtenis in haar roman - de verkrachting van en moord op een jonge bedoeïenenvrouw - toe te vertrouwen aan twee diep in zichzelf verzonken vertellers -een Israëlsche psychopaat en een Palestijnse amateurspeurder met een hoog autismegehalte-, maar haar indirecte methode rechtvaardigt zichzelf volledig naarmate het boek zijn hartverscheurende conclusie bereikt". Uit een andere review: "Een meditatie over de herhalingen van de geschiedenis, over het verleden als een terugkerend trauma". De Palestijnse schrijfster schuift de twee indringende verhaallijnen over elkaar om een heden op te roepen dat wreed en onontkoombaar door het verleden wordt achtervolgd.

- Met haar roman **Demon Copperhead** vestigt *Barbara Kingsolver* de aandacht op wat in de verpauperde oude mijnstreek de Appalachen gaande is. Damon Fields, het zoontje van een alleenstaande tienermoeder, woont in een trailer in de bergen van de zuidelijke Appalachen. Hij heeft hetzelfde koperkleurige haar als zijn overleden vader, aan wie hij ook de bijnaam *Demon Copperhead* te danken heeft. Afgezien van goede looks, bijtende humor en overlevingsdrift zit hem weinig mee in het leven. Zijn moeder worstelt met haar verslaving aan pijnstillers. Nadat ze in het ziekenhuis terecht komt met een overdosis, belandt Damon in het ene na het andere pleeggezin. Hij krijgt te maken met kinderarbeid, verwaarlozing en mishandeling, en met de gevolgen van de opiatencrisis die grote delen van de VS treft. Toch is er ook hoop als blijkt dat hij talent heeft voor American football. Zijn geluk is echter van korte duur. Wanneer hij geblesseerd raakt en zware pijnstillers krijgt, dreigt de cyclus van verslaving in zijn familie zich te herhalen. Maar zelfs op het dieptepunt overheerst zijn wil om te overleven. Een Amerikaanse David Copperfield.

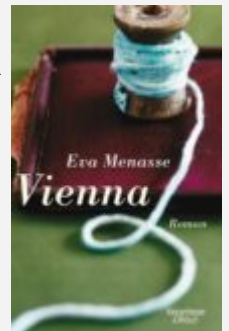
- **De vrouw op de berg** van de Spaanse bevat de drie korte romans, *Permafrost*, *Boulder* en *Mammoet*. Het zijn metaforen voor de drie hoofdpersonen. *Permafrost* is de mentale staat waarin een vrouw verkeert: met een permanent bevroren laag die haar isoleert en beschermt tegen een agressieve maatschappij. *Boulder* verwijst naar de immense keien die geïsoleerd liggen in woestijnen, valleien of midden in de oceaan. Ze lijken alles te kunnen dragen, maar verslijten door de wisselvalligheid van het weer, zoals de tweede hoofdpersoon, die door haar geliefde Boulder wordt genoemd. En bij de derde vrouw is er de associatie met een mammoet. Zo ziet ze zichzelf: een prehistorisch dier, uitgestorven, dat het doelwit werd van jagers. “De boeken van *Eva Baltasar* bieden een ongefilterde en intense kijk op

neemt lezers mee op een introspectieve reis, waarbij taboes doorbroken worden en diepe psychologische inzichten worden geboden.” (Cosimo-website)

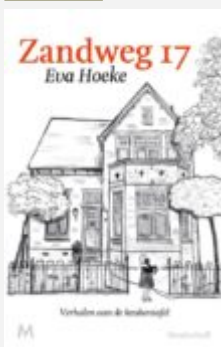
- In **Al het blauw van de hemel** van de Française *Mélissa da Costa* wordt bij Emile jong-alzheimer vastgesteld. Hij besluit het ziekenhuis en het medeleven van zijn familie en vrienden te ontvluchten. Stiekem koopt hij een camper en plaatst een advertentie voor een reisgezel. Hij ontvangt een antwoord van Joanne, een mysterieuze jonge vrouw. Het is de start van een adembenemend mooie roadtrip.

- **Vienna** van de Oostenrijkse is opnieuw uitgegeven na het succes van haar vorige roman *Dunkelblum zwijgt*. Het is een Joods-Weense familiegeschiedenis geïnspireerd op het verhaal van de vader van Eva Menasse. De familieleden vertellen de kinderen en kleinkinderen graag de kleurrijke verhalen over aangetrouwde ooms, aan lagerwal geraakte neven en andere verre familieleden. Over de oorlogsjaren wordt in alle toonaarden gezwegen. Tot de inmiddels volwassen geworden jongste generatie nieuwsgierig en hardnekkig op zoek gaat naar het zwijgen achter die verhalen, en hun verdrongen joodse identiteit.

Poëzie: -

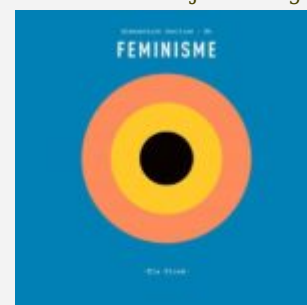
Verhalen

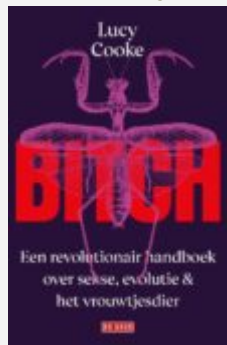
- De verhalen uit de bundel **Zandweg 17** van worden de mooiste verhalen over het dorpsleven genoemd. De Volkskrant-columniste is geliefd om haar herkenbare, geestige en scherpe observaties. De dingen in het dorp gaan niet altijd van een leien dakje, en dat is nou net waar de schoonheid in zit. Een peuter ontpopt zich tot een kleine Medusa, een schoonmaakster moet misschien naar de gevangenis, de glazenwasser met zijn stille dochter, de opvoeding van drie dochters en het leven met hun vader. Het zijn de verhalen van mensen wier krachten nooit worden omcirkeld, terwijl ze kinderen grootbrengen, palen slaan en bergen verzetten. Samen vormen ze een humoristische en herkenbare kroniek van het moderne Nederland.

Non-fictie

- *Elementaire Deeltjes* is een serie boekjes die kennis toegankelijk wil maken voor een breed publiek. Je kan er snel veel kennis uit op doen over allerlei onderwerpen. Experts nemen je mee op een ontdekkingsreis waarbij elk thema in de meest beknopte vorm volledig uitgediept wordt. Nr. 83 draagt de titel **Feminisme** en is samengesteld door . Ze beschrijft de lange geschiedenis van verzet tegen de ondergeschikte positie van vrouwen, in Nederland en daarbuiten. Van de middeleeuwse 'strijd om de broek' tot de 'querelle des femmes' en de 'vrouwenquaestie'. En van de suffragettes en Dolle Mina's tot intersectionaliteit en MeToo. Een geschiedenis die voert langs verhalen, ideeën, pamfletten, organisaties, demonstraties en parlementaire moties. En vrouwen: van Mary Wollstonecraft en Betje Wolff tot Simone de Beauvoir en Joke Smit. De mannelijke overheersing lijkt zo oud als de mensheid, maar wordt al even lang bestreden.

Historica Els Kloek (1952) heeft jarenlang gedoceerd en gepubliceerd over vrouwen in de Nederlandse geschiedenis. Tussen 2003 en 2022 was ze projectleider van het Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland, een project dat resulteerde in *1001 vrouwen uit de Nederlandse geschiedenis*.

- *BITCH* van gaat over vrouwjesdieren. Daarin stelt ze je voor aan opmerkelijke vrouwjesdieren en de wetenschappers die hen bestuderen. Van moordzuchtige stokstaartjesmatriarchen tot pseudopenisdragende vrouwjeshyena's, van lesbische albatrossen tot sluw jagende orka-oma's. Het verandert de lang bestaande blik op de rol van vrouwjesdieren. Lucy Cooke komt in opstand tegen de stereotypen over vrouwelijke passiviteit en de rol van onzelfzuchtige moeder, die door de heiligverklaring van Darwin lang standhielden. Zijn vrouwenhaat zit diep verankerd in zoölogie.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten:

- Het zal de meesten niet zijn ontgaan: t/m 14 juli is er in het Stedelijk in Amsterdam een grote overzichtstentoonstelling van **Marina Abramović**. Sinds de jaren 70 is ze een prominente figuur in de performance- en body art en wordt beschouwd als een van de belangrijkste grondleggers van deze kunstvorm. Ze gebruikt haar eigen lichaam en test de grenzen van haar fysieke en mentale uithoudingsvermogen. Samen met haar geliefde Ulay, die ze in 1975 in Amsterdam ontmoette, werd ze wereldwijd beroemd met langdurende performances waarin zij hun grenzen tot het uiterste op de proef stellen. In haar latere solowerk richt zij zich meer op het verkennen van spiritualiteit en het creëren van een wisselwerking, waarin het publiek actief onderdeel wordt van haar werk en een gedeelde energie. *Marina Abramović'* performances waren legendarisch. Van de scheermesjes, uien- en wurgslang-acts en haar eerste confronterende act met publiek *Rhythm 0*, via de wandeling van twee kanten af met haar scheidende partner Ulay over de Chinese muur en haar tweede grote act met publiek *The Artist is Present* in het MoMA.

Voor wie meer over haar en de tentoonstelling wil lezen en of

luisteren: <https://www.theaterkrant.nl/recensie/marina-abramovic-is-gelukkig-terug-in-amsterdam/marina-abramovic/>,

<https://nos.nl/nieuwsuur/video/2512670-performance-ster-abramovic-vond-amsterdam-lastig-iedereen-was-hier-bloot>, een videoportret n.a.v. de voorstelling *Life and death of Marina Abramović*.

Er zijn natuurlijk ook lezingen en andere activiteiten in het kader van de tentoonstelling, bijvoorbeeld in Zeist op 11 april: <https://kunstuitzeist.nl/Marina-Abramovic> en bij de Vrije Academie op 21 april en 16

juni: <https://www.vrijeacademie.nl/ons-aanbod/lezing-abramovi-godmother-van-de-performancekunst/>.

Meer info: <https://www.stedelijk.nl/nl/tentoonstellingen/marina-abramovic>.

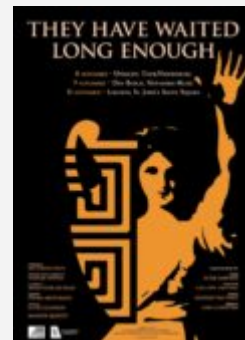
- Het *Ragazze kwartet* bestaat uit 4 Nederlandse getalenteerde jonge dames die worden geprezen om hun volwassen

bevlogen strijkkwartetspel, vol eigenheid en muzikaliteit, organisch en in pure zuiverheid. Sinds het uitkomen van hun nieuwe album, **But not my soul**, op 8 maart -Internationale Vrouwendag- toeren ze met het gelijknamige concert door Nederland (en ook België). Ze breken daarin een lans voor *Florence Price*, een Amerikaanse componiste uit begin 20e eeuw. Ze was de eerste Afro-Amerikaanse vrouw die erkend werd om haar symfonieën. Toch was haar muziek jarenlang in de vergetelheid geraakt. Haar werk is een aangename mix van Europese romantiek, haar 'Southern' roots, de opkomende blues en de Afro-Amerikaans spirituals. De Ragazze combineren de muziek van Florence Price met het 'Amerikaans kwartet' van Antonín Dvořák, een grote inspirator van Price, en een nieuw werk van singer-songwriter Rhiannon Giddens. Die schreef een lied naar aanleiding van een advertentie die ze zag uit de tijd van de slavernij, waarin een jonge vrouw te koop werd aangeboden met haar negen maanden oude baby.

Meer info: <https://ragazzequartet.nl/programme/but-not-my-soul/>

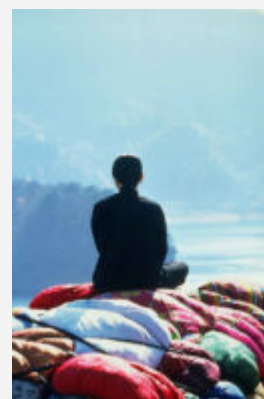
Eerder deze maand speelde het kwartet **They have waited long enough**, waarin drie componistes het verhaal vertelden van drie Grieks-mythologische vrouwen in hedendaagse klanken. De schrijfster van de teksten Gaea Schoeters heeft gezocht naar woorden die deze vrouwen recht doen: ontroerend én bevrijdend. Was Medea een wraakzuchtig monster of een moeder verteerd door compassie? Was Circe een kwaadaardige heks of een heldin vol grootse menselijkheid? En wat met dat zogenaamd weerloze wachten van Penelope? De stukken staan vooralsnog niet meer op het programma, maar misschien komt dat toch nog weer.

– Zoals in de vorige nieuwsbrief ook al vermeld is er op 25 april bij de ILFU BookClub een avond over de nieuwe roman van *Marijke Schermer*, **In het oog**, een verhaal over relaties beëindigen en beginnen, kijken en bekeken worden, schuld en verantwoordelijkheid. Door een relatie van twee mensen bloot te leggen, laat de schrijfster zien welke nieuwe mogelijkheden zich aandienen als je aangeleerd gedrag durft te bevragen. Het verhaal begint op het moment dat Nicola hoort dat de aanvraag voor haar onderzoek is afgewezen. Uitgerekend op die dag is haar vriendin Bee haar ondoorgrondelijkheid zat en vertrekt. Dat verlies brengt eerdere verliezen naar de oppervlakte bij Nicola, een vrouw die floreert als onderzoeker, maar zich het comfortabelst voelt als ze zelf in de schaduw blijft. Roos van Rijswijk zal het gesprek voeren met o.a. Marijke Schermer zelf.

Meer info: <https://ilfu.com/agenda/ilfu-book-club-marijke-schermer>

- T/m 21 juni presenteert museum De Lakenhal de tentoonstelling **Kimsooja - Thread Roots**. Het werk van de Koreaanse kunstenares is sterk geworteld in de tradities van haar geboorteland en krijgt vorm in verschillende media. In haar kunst combineert ze persoonlijke geschiedenis met globale thema's als migratie, bewegingsvrijheid en het gevoel ergens thuis te zijn. Textiel speelt als materiaal en symbool een terugkerende rol in haar installaties, performances, sculpturen, films en foto's. Zo verwijzen haar bekende veelkleurige bottari, geknoopte bundels van Koreaanse bedspreiën, waarin persoonlijke bezittingen worden vervoerd, naar de relatie tussen textiel en migratie. In Korea worden ze al eeuwenlang gebruikt. Bij de tentoonstelling is elke zondag een workshop *Botarri's maken*.

Meer

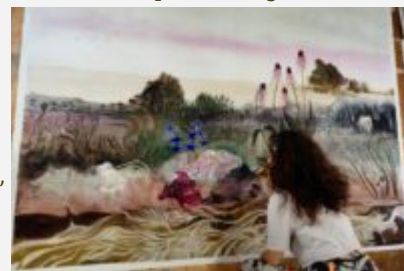
info: https://www.lakenhal.nl/nl/verhaal/kimsooja-thread-roots?mc_cid=799f7cca82&mc_eid=abd749ef32 en <https://www.lakenhal.nl/nl/verhaal/activiteiten-bij-kimsooja-thread-roots>

- Een andere tentoonstelling, ook met veel textiel, is **Weaving Resilience** van *Kristina Benjocki*, van 14 april t/m 9 juni te zien in museum Rijswijk. De kunstenares woont al bijna 20 jaar in Nederland, maar groeide op in Zrenjanin, een van de grootste textielproducerende steden in voormalig Joegoslavië. De traditie van weven is nauw verbonden met de manier waarop voorgaande generaties vrouwen in haar familie wisten te overleven. Het garen was cruciaal voor het ondersteunen van hun gezin als alleenstaande moeders in verschillende tijden.

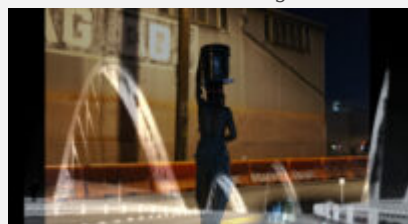
Meer info: <https://museumrijswijk.nl/tentoonstellingen.php>

- In 2021 legde kunstenaar haar tuin aan, *The Arched Garden*. "Het is mijn pigmententuin, overkoepeld door gewelfde wilgentakken. Mijn studio is daar vlakbij, in de zolder van een oude hooitas, omringd door grond gevuld met herinneringen." Het is de plek waar ze is opgegroeid, "waar ik altijd in bomen klom en met planten en beesten praatte," Sophie werkt met pigmenten die ze maakt van haar eigen planten en schildert er prachtige natuurlijke patronen mee; ondergrondse wortelstelsels, boomschors en sterrenhemels. "Motieven en lijnen," zegt ze, "die de mystieke verbinding tussen mens en natuur weerspiegelen." Op 20 april organiseert ze samen met plantenkenners Anke Riesenkamp van See All This 's morgens en 's middags een ontvangst in haar atelier, met een rondleiding door de tuin en aansluitend mogelijkheid tot vragen.

Meer

info: <https://seeallthis.com/event/event-in-de-tuin-met-sophie-steengracht/#:~:text=Op%202020%20april%20bezoeken%20we,hel%20buiten%20drassig%20kan%20zijn>

- **Monica Nouwens** is een Nederlandse beeldend kunstenaar, fotografe en activiste die al meer dan 25 jaar maatschappelijk betrokken projecten realiseert in Los Angeles. Haar werk komt voort uit haar ervaringen in de straten van South East Los Angeles. Haar filmische beeldtaal refereert direct aan de Hollywood Noir. Speciaal voor het Nederlands Fotomuseum creëerde ze een ruimtevullende video-installatie met twee grote, half doorzichtige projectieschermen en geluid, ***This One Is For You Serra***, en

is te zien tot en met 16 juni.

Meer info: <https://www.nederlandsfotomuseum.nl/tentoonstelling/monica-nouwens/>.

En als je dan toch naar het fotomuseum wilt gaan, t/m 31 juli is daar ook de themaroute ***Wie zijn de Vrouwen in de Eregerij?*** te zien, een kennismaking met hen. De route neemt je mee langs tien beelden die opgenomen zijn in de *Eregerij van de Nederlandse fotografie*. Negen van deze werken zijn gemaakt door vrouwen. Eén werk is gemaakt door een man en verbeeldt een vrouw. Wie zijn deze fotografes en wat motiveerde hen? Wat is de relatie van de fotograaf met het beeld? Op 3 april is er een speciale rondleiding

Meer info:

<https://www.nederlandsfotomuseum.nl/tentoonstelling/themaroute-wie-zijn-de-vrouwen-in-de-eregerij-van-de-nederlandse-fotografie/>. T/m juli

Bibliotheeknieuws:

- In april zal de bibliotheek open zijn op de aangegeven tijden.

Iedereen die wil komen rondkijken en/of boeken lenen en terugbrengen is van harte welkom.

- Artikelen n.a.v. 8 maart: zie bovenaan: <https://vrouwenbibliotheek.nl/2024/03/09/37064/>

- Met enige regelmaat krijgen wij mails met de vraag naar een leesgroep voor jonge vrouwen. Er is op dit moment een groep die haar bijeenkomsten (deels) in de bibliotheek wil gaan houden (heel leuk!), maar ze zitten vol. Mochten er meerdere jonge vrouwen zijn die belangstelling hebben voor een leesgroep - wij kunnen hen/jullie samenbrengen en een nieuwe groep faciliteren.

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Kairos van Jenny Erpenbeck, *Waar kleur is, is leven* van Tineke Hendriks, *Een soort eelt* van Rinske Bouwman, *The Island of Missing Trees* van Elif Shafak, *Eens was god als vrouw belichaamd* van Merlin Stone, *Moeders. Heiligen* van Dieuwertje Mertens, *Nachtouders* van Saskia de Coster.

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd:

- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2024/03/06/ragnarok-door-a-s-byatt/>

- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2024/03/10/de-schoft-door-marente-de-moor/>

- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2024/03/17/empusion-door-olga-tokarczuk/>

- <https://vrouwenbibliotheek.nl/2024/03/28/meisje-ontmoet-jongen-door-ali-smith/>

De leenbijdrage voor 2024 is vastgesteld op € 27,50. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op ons banknummer **NL18 RABO 0366 0430 05** ten name van **Stichting Es Scent oov naam en 'leenbijdrage 2024'**. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek, met een startbedrag van € 5,- per kalenderjaar. Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden en veel recensies; de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Marjolein Datema

Utrecht, 1 april 2024